

شماره: ۰۲۰/۳۴۵۷
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۲/۰۴
پست:

تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین

جناب آقای شاطرزاده

مشاور محترم وزیر و مجری کشت فراسرزمینی

باسلام و احترام

در اجرای آئین نامه کشت فراسرزمینی مصوبه شماره ۱۲۱۴۶/ت/۵۱۲۷۱ ه مورخ ۱۳۹۵/۲/۵ هیأت محترم دولت و آیین نامه اجرایی بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۰ و در راستای برنامه های وزارت جهاد کشاورزی برای تحول کشاورزی با رویکرد جهادی، به پیوست نظام نامه کشاورزی فراسرزمینی برای اجرای ابلاغ می گردد.

سیدجواد ساداتی نژاد

رونوشت:

- جناب آقای قربانی معاون محترم برنامه ریزی و اقتصادی برای آگاهی
- جناب آقای عسکرزاده معاون محترم توسعه بازرگانی برای آگاهی
- جناب آقای متکان معاون محترم توسعه مدیریت و منابع برای آگاهی
- جناب آقای مهاجر معاون محترم امور زراعت برای آگاهی
- جناب آقای برومندی معاون محترم امور باغبانی برای آگاهی
- جناب آقای دماوندی نژاد معاون محترم امور تولیدات دامی برای آگاهی
- جناب آقای دکتر عباسی معاونت آب و خاک برای آگاهی

وزارت جهاد کشاورزی

نظام نامه کشاورزی فراسرزمینی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۵	قوانین و اسناد بالادستی کشاورزی فراسرزمینی
۱۱	بخش اول: دستورالعمل اجرایی
۱۷	بخش دوم: بسته سیاستی - حمایتی کشاورزی فراسرزمینی
۲۰	بخش سوم: فرآیندهای انتخاب کشاورزان فراسرزمینی
۲۵	بخش چهارم: فرم‌های مورد عمل

کشاورزی (کشت) فراسرزمینی یا کشاورزی در کشورهای دیگر از راهکارهای دولت‌های مختلف برای تحقق امنیت غذایی و افزایش تولید محصولات کشاورزی به شمار می‌رود که ایران نیز چندی است اجرای این طرح را در دستور کار دارد. کشورهایی مانند هند، چین، آمریکا و مالزی در صدر کشورهای فعال در کشاورزی فراسرزمینی قرار دارند و کشورهای اندونزی، فیلیپین و کامبوج در آسیا و کشورهای سودان، موزامبیک و کنگو در میان کشورهای آفریقایی بیشتر تحت کشت فراسرزمینی واقع شده‌اند. در ۶۲ کشور جهان، کشاورزی فراسرزمینی انجام می‌شود، قاره آفریقا میزبان ۴۹ درصد از کشاورزی فراسرزمینی جهان بوده و بازیگران عمده این کشت نیز اقتصادهای در حال ظهور در شرق آسیا و جنوب آمریکا، کشورهای حوزه خلیج فارس و کشورهای شمال آمریکا و اروپا هستند. به گزارش سازمان ملل، از سال ۲۰۰۸ و به دنبال بحران اقتصادی جهان و افزایش قیمت مواد غذایی و انرژی، کشاورزی در کشورهای دیگر روند تندتری به خود گرفت. بنابر اعلام سازمان ملل، مراکز هدف، کشورهایی هستند که زمین و آب زراعی دارند که از جمله آنها می‌توان به کشورهای آفریقایی، جنوب آسیا، آسیای مرکزی، آمریکای لاتین، روسیه، اوکراین و استرالیا اشاره کرد. افزایش اشتغال، توسعه فناوری، افزایش مزایای تجاری، ایجاد بازارهای جدید و کمک به تقویت اقتصادی محلی از مزایای این فعالیت در کشورهای هدف عنوان شده است. مزیت اصلی انجام کشاورزی فراسرزمینی برای کشورهای میزبان دریافت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای توسعه بخش کشاورزی است که موجب افزایش تولید محصولات غذایی و کاهش فقر، انتقال دانش و تجربه به این کشورها خواهد شد. از دیگر سو به سبب قرارگیری در کمربند خشک جهانی، تغییرپذیری شدید اقلیمی، بارش به میزان یک سوم متوسط جهانی، خشکسالی‌های متعدد و مصرف بالای آب، ایران نیازمند ایجاد تنوع کشت در محصولات غذایی و کشاورزی به روش‌های متنوع است.

به باور کارشناسان، کشاورزی فراسرزمینی می‌تواند راهکاری جایگزین برای تامین محصولات کشاورزی و مواد غذایی در کشور به شمار آید. کشاورزی فراسرزمینی که به معنای کاشت و برداشت انواع محصولات کشاورزی با هدف ارتقای امنیت غذایی و تامین نیازهای صنایع مرتبط در خارج از محدوده مرزی ثبت شده یک کشور است که می‌تواند از چند سانی‌متر شروع شود و تا چندین هزار کیلومتر هم ادامه یابد. نظر به اهمیت کشاورزی فراسرزمینی، مسئولین در ایران نیز بر بکارگیری این شیوه از کشاورزی اتفاق نظر دارند. کشاورزی فراسرزمینی با توجه به کمبود منابع آبی در ایران، محدودیت در فعالیتهای بخش کشاورزی و جلوگیری از بروز مشکلات جدی در پایداری امنیت غذایی در کشور مورد توجه وزارت جهادکشاورزی و دولت قرار گرفته است.

قوانین و اسناد بالادستی کشت فراسرزمینی

۱- آئین نامه کشت فراسرزمینی مصوبه شماره ۱۲۱۴۶/ت ۵۱۲۷۱/ت مورخ ۱۳۹۵/۱/۲۹ هیات دولت

۲- بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

۳- آئین نامه اجرایی بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور مصوبه شماره ۸۶۹۴۶/ت ۵۹۱۶۷/ه مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ هیئت وزیران

۴- برنامه تحول کشاورزی با رویکرد جهادی در سال ۱۴۰۰

مقدمه

آیین نامه کشت فراسرزمینی مصوبه شماره ۱۲۱۴۶/ت/۵۱۲۷۱-ه مورخ ۱۳۹۵/۲/۵ هیات دولت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت امور خارجه

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - صندوق توسعه ملی

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱/۲۹ به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه کشت فراسرزمینی را به شرح زیر تصویب کرد:

"آیین نامه کشت فراسرزمینی"

ماده ۱- در این آیین نامه اصلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- کشت فراسرزمینی: بهره برداری از منابع، عوامل، ظرفیت ها و امکانات سایر کشورها برای تولید محصولات کشاورزی مورد نیاز در راستای حفظ منابع پایه تولید و ارتقای امنیت غذایی و سایر نیازهای صنعتی کشور.
ب- متقاضی: کلیه اشخاص حقیقی ساکن ایران و اشخاص حقوقی ایرانی که در چارچوب ضوابط این آیین نامه داوطلب کشت فراسرزمینی در کشورهای هدف می باشند.

ماده ۲- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارتخانه های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی و سایر دستگاه های ذیربط و با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به تنظیم و ارائه مشوق ها و حمایت ها به متقاضیان کشت فراسرزمینی از جمله موارد زیر اقدام نماید:

الف- انجام پشتیبانی، ارایه اطلاعات و مشاوره های لازم به متقاضی.

ب- تعهد خرید محصولات و یا تولید قراردادی در شرایط رقابتی در مورد محصولات مورد نیازی که اولویت آنها توسط وزارت جهاد کشاورزی اعلام و در چارچوب مقادیر مصوب انجام می شود.

تبصره- ضوابط تعیین صلاحیت حرفه ای متقاضیان کشت فراسرزمینی توسط وزارت جهاد کشاورزی تعیین می شود.

ماده ۳- وزارت امور خارجه مکلف است با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی نسبت به انجام موارد زیر اقدام نماید:

الف- تنظیم و مبادله تفاهم‌نامه‌های دو جانبه به منظور اخذ مجوز فعالیت جهت تولید، صدور محصولات تولیدی و بهره‌گیری از ابزارهای سیاسی و حقوقی موجود برای برقراری امنیت سرمایه‌گذاری متقاضیان در کشورهای هدف.

ب- حمایت حقوقی، قانونی و مدنی از متقاضیان در کشورهای هدف.

پ- ارائه تسهیلات لازم در خصوص امور کنسولی، اخذ روادید، اقامت و کار برای متقاضیان در کشورهای هدف با معرفی وزارت جهاد کشاورزی.

ت- جمع‌آوری و ارائه اطلاعات لازم از کشورهای هدف به ویژه در خصوص قوانین، مقررات، ضوابط و شرایط سرمایه‌گذاری، مالکیت، اجاره و بهره‌برداری از اراضی به وزارت جهاد کشاورزی.

ماده ۴- وزارت امور اقتصادی و دارائی (شرکت مادر تخصصی سرمایه‌گذاری‌های خارجی ایران) مجاز است با متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی در اجرای پروژه‌های بزرگ کشت فراسرزمینی در کشورهای هدف با رعایت قوانین و مقررات مربوط مشارکت نماید.

ماده ۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط نسبت به تامین ارز مورد نیاز در قالب اعتبار خرید محصولات تولیدی اقدام نماید.

ماده ۶- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، نسبت به حمایت از نیروی کار ایرانی متقاضی کشت فراسرزمینی در کشورهای هدف اقدام نماید.

ماده ۷- صندوق توسعه ملی مجاز است در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه، نسبت به تامین تسهیلات مورد نیاز متقاضیان کشت فراسرزمینی در کشورهای هدف با معرفی وزارت جهاد کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۸- این آئین نامه صرفاً شامل متقاضیانی می‌شود که با وزارت جهاد کشاورزی جهت تامین اهداف مذکور در این آئین نامه قرارداد منعقد نموده باشند.

تبصره ۸ قانون بودجه ۱۴۰۰

م - دولت مکلف است در واردات محصولات کشاورزی و دامی در شرایط مساوی اولویت خرید خود را از شرکت‌های ایرانی فعال در حوزه کشاورزی فراسرزمینی قرار دهد. آیین‌نامه اجرائی این بند توسط وزارت جهاد کشاورزی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی تهیه شده و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد

آئین‌نامه اجرایی بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور
مصوبه شماره ۸۶۹۴۶ / ت ۵۹۱۶۷ / ه مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ هیئت وزیران

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۸/۹ به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی (با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) و به استناد بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، آئین‌نامه اجرایی بنده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

ماده ۱- شرکت پشتیبانی امور دام کشور و شرکت بازرگانی دولتی ایران مکلفند در واردات محصولات کشاورزی و دامی توسط شرکتهای ذی صلاح دولتی و غیردولتی، شرکتهای فعال در حوزه کشاورزی فراسرزمینی را در شرایط مساوی در اولویت خرید قرار دهند.

تبصره ۱- شرایط مساوی براساس مجموع ارزش گمرکی سیف (CIF) و در چارچوب قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون برگزاری مناقصات -مصوب ۱۳۸۳- تعیین می شود.

تبصره ۲- کلیه شرکت ها در صورت داشتن شرایط زیر و در چارچوب قوانین و مقررات مربوط می توانند از مزایای این آیین نامه برخوردار شوند :

الف- شرکت در ایران تشکیل شده و مرکز اصلی آن در ایران باشد.

ب- شرکت در حوزه کشاورزی در خارج از کشور فعال و تولید کننده محصول مورد معامله با تأیید نمایندگی ایران در خارج از کشور باشد.

ماده ۲- محصولات کشاورزی و دامی شامل ذرت، جو، دانه سویا، دانه کلزا، گندم، برنج، شکر، گوشت قرمز و گوشت مرغ در اولویت خرید از طریق کشاورزی فراسرزمینی می باشند.

ماده ۳- شرکت های دولتی مباشر خرید و واردکننده محصولات کشاورزی و دامی، مجازند با رعایت ماده (۱) این آیین نامه و قوانین و مقررات مربوط در قالب کشاورزی قراردادی با شرکت های ایرانی فعال در حوزه کشاورزی فراسرزمینی نسبت به تامین نیاز کشور اقدام نمایند.

ماده ۴- واردات محصولات کشاورزی و دامی تولید شده توسط شرکت های مجری کشت فراسرزمینی به شرط فروش همان محصول به شرکت پشتیبانی اموردام کشور و شرکت بازرگانی دولتی در داخل به صورت ریالی و بدون تامین و انتقال ارز، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط مشمول سود بازرگانی صفر خواهند بود.

ماده ۵- وزارت جهادکشاورزی مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه را برعهده دارد.

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای اصلاح ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می شود.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

برنامه تحول کشاورزی با رویکرد جهادی

- جزء ۲۳ قسمت ۱۰ چالش‌های تولید بخش کشاورزی از بخش ۳ چالش‌های کشاورزی - عدم استفاده کامل از ظرفیت کشاورزی فراسرزمینی

- جزء ۷ قسمت ۵ مدیریت زنجیره های تامین کشاورزی از بندج بخش ۵ راهبردها و برنامه ها -تنظیم برنامه کشت قراردادی و فراسرزمینی به منظور تقویت زنجیره تامین محصولات کشاورزی و تامین کمبود محصولات راهبردی کشور

بخش اول

دستور العمل اجرائی

ماده ۱: تعاریف

-کشاورزی فراسرزمینی: بهره‌برداری از منابع، عوامل، ظرفیت‌ها و امکانات سایر کشورها برای تولید محصولات کشاورزی دارای اولویت و مورد نیاز در راستای حفظ منابع پایه تولید و ارتقای امنیت غذایی و سایر نیازهای صنعتی کشور.

-متقاضی: کلیه اشخاص حقیقی ساکن ایران و اشخاص حقوقی ایرانی ثبت شده در ایران که در چارچوب ضوابط این دستورالعمل داوطلب کشت فراسرزمینی در کشورهای هدف می‌باشند.

-صلاحیت حرفه‌ای: مجموعه‌ای از شایستگی‌های حرفه‌ای که دارنده آن براساس سطوح مرتبط با آن شایستگی‌ها، در چارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی، مورد ارزیابی و ممیزی قرار می‌گیرد.

-زنجیره ارزش: مجموعه عملیاتی است که در یک صنعت به صورت زنجیرگونه انجام می‌گیرد تا به خلق ارزش منجر شود.

-کشت قراردادی: به مجموعه قراردادهای و توافقاتی اطلاق می‌شود که بین یک دستگاه مرجع (وزارت جهادکشاورزی - مجموعه شرکت‌های مادر تخصصی بازرگانی دولتی GTC و پشتیبانی امور دام) و سرمایه‌گذار ایرانی جهت تامین نیاز و تولید محصولات مورد اولویت دستگاه مرجع و با استفاده از امکانات آب و خاک سایر کشورهای مستعد در این حوزه انجام و محصولات حاصل از این سرمایه‌گذاری به داخل کشور جهت تامین امنیت غذایی منتقل می‌شود.

-تعرفه: مالیاتی است که دولت برای واردات یا صادرات کالا وضع می‌کند.

-CIF: ارزش، بیمه و کرایه حمل کالا تا مقصد

-CFR: ارزش و کرایه حمل کالا تا مقصد

-FAO: سازمان خوارو بار و کشاورزی سازمان ملل

ماده ۲: اهداف

- حفظ امنیت غذایی بویژه در محصولات اساسی و راهبردی کشاورزی

- تشویق هرچه بیشتر سرمایه‌گذاری در حوزه محصولات کشاورزی و دامی

- تولید آب مجازی (مدیریت بحران آب در کشور)

- ارتقای فناوری و دانش در فرآیند تولید محصولات کشاورزی با بکارگیری تجارب موفق کشورها

ماده ۳: شرح اجمالی فرآیند

شامل کلیه فرآیندهای مربوط به فعالان عرصه کشاورزی فراسرزمینی مشتمل بر ثبت الکترونیکی درخواست متقاضی، تکمیل فرم امتیاز بندی، تعیین صلاحیت حرفه‌ای و عمومی و ابلاغ رد یا قبول به متقاضی می‌باشد.

ماده ۴: وظایف واحدهای مرتبط با کشاورزی فراسرزمینی

معاونت برنامه ریزی و اقتصادی: موظف است با همکاری بخش خصوصی با رعایت قوانین و مقررات نسبت به تنظیم و ارائه مشوق ها و حمایت ها به متقاضیان کشت فراسرزمینی از جمله موارد زیر اقدام نماید :

الف) تعیین ضوابط صلاحیت عمومی و حرفه ای متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی از طریق کمیته تأیید صلاحیت

ب) تعیین نوع و میزان محصولات موردنیاز

تبصره - نوع محصولات کشاورزی و دامی دارای اولویت عبارتند از ذرت، جو، سویا، دانه های روغنی و در صورت نیاز به محصولات دیگر براساس ماده (۲) آیین نامه اجرایی بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور اقدام خواهد شد

معاونت توسعه بازرگانی: هماهنگی و معرفی به شرکتهای پشتیبانی امور دام و شرکت بازرگانی دولتی ایران (GTC) برای خرید محصولات و یا تولید قراردادی در شرایط رقابتی در مورد محصولات مورد نیاز دارای اولویت از طریق شرکت های دولتی یا خصوصی که توان پرداخت تضامین لازم برای تحویل محصول را دارند

تبصره ۱- خرید بصورت کشت قراردادی، نحوه پرداخت ها، تسویه حسابها، تضامین لازم برای تحویل نوع و مقدار محصول و جبران ضرر و زیان احتمالی و یا کالاهای جایگزین در فرم قرارداد با نظارت معاونت توسعه بازرگانی بین خریدار با شرکت پشتیبان و تولید کننده یا فروشنده محصول حاصل از کشاورزی فراسرزمینی در قرارداد درج گردد.

تبصره ۲- متقاضی موظف است پنج گواهی بازرسی زیر را از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی ایران دریافت نماید.

※ گواهی های بازرسی مورد نیاز:

الف - گواهی تایید سند اجاره نامه یا سند مالکیت در کشور خارجی که به تایید سفارت کشورمان رسیده باشد همراه با تایید مساحت کل زمین مربوطه

ب - گواهی تایید مشخصات زمین اعم از قابلیت کشت، میزان بارندگی، دیم و یا آبی بودن زمین و نوع محصولات قابل کشت و میزان برداشت در هکتار

ج - گواهی تایید سطح زیر کشت محصولات در میانه فصل کشت

د - گواهی کل محصول برداشتی در پایان فصل کشت

هـ- گواهی کیفیت و آنالیز محصولات برداشتی برای باقیمانده سموم و فلزات سنگین و سایر موارد درخواستی وزارت متبوع

تبصره ۳- زمان عقد قرارداد قبل از کشت محصول و زمان تحویل محصول حداکثر سه ماه پس از برداشت محصول می‌باشد.

تبصره ۴- نحوه خرید محصولات کشاورزی و دامی تولید شده از شرکت های مجری کشت فرا سرزمینی به صورت ریالی و بدون تامین و انتقال ارز ، پرداخت تسهیلات و پیش پرداخت انجام خواهد شد .

تبصره ۵- شرکت های پشتیبانی امور دام و بازرگانی دولتی به عنوان مباشر موظف به رعایت آئین نامه اجرائی بند(م) تبصره ۸ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و رعایت اولویت خرید از تولیدکننده کشت فراسرزمینی هستند.

دفتر امور بین الملل و سازمانهای تخصصی وزارت جهاد کشاورزی:

الف) ارائه اطلاعات حقوقی و بین المللی تولید و تجارت در بخش کشاورزی کشورهای هدف با کمک وزارت امور خارجه
ب) تسهیل صدور روادید برای فعالان دولتی و خصوصی کشاورزی فراسرزمینی و حمل و نقل نهاده ها و عوامل تولید

مدیریت کشاورزی فراسرزمینی :

الف) تهیه اطلاعات مورد نیاز پنجره واحد صدور مجوز کشاورزی فراسرزمینی و پاسخگویی به درخواست های متقاضیان کشاورزی فرا سرزمینی

ب) دبیری جلسات کمیته تعیین صلاحیت عمومی و حرفه ای متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی

ج) معرفی شرکت های تعیین صلاحیت شده به معاونت توسعه بازرگانی

د) دریافت اطلاعات برای پشتیبانی و مشاوره های لازم و ارسال گزارش ریزنی ها و مکاتبات از طریق دفتر امور بین الملل و سازمانهای تخصصی وزارت جهاد کشاورزی

هـ) انجام پشتیبانی، ارائه اطلاعات و مشاوره های لازم به متقاضی

ماده ۵: مدارک مورد نیاز برای متقاضی کشاورزی فراسرزمینی

الف - مدارک عمومی

- اصل و تصویر روادید
- اصل و تصویر شناسنامه و کارت ملی متقاضی برای اشخاص حقیقی
- عکس
- تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت برای مشمولین نظام وظیفه
- تصویر آخرین مدرک تحصیلی

- اصل و تصویر اساسنامه و تاییدیه ثبت شرکت‌ها برای اشخاص حقوقی ثبت شده در ایران
- ارائه مستندات لازم به منظور اثبات استقرار مرکز اصلی شرکت در ایران
- ارائه گواهی عدم سوءپیشینه

ب- مدارک اختصاصی

- فرم تکمیل شده درخواست متقاضی.
- ارائه فتوکپی پلان نقشه به همراه مختصات جغرافیایی (از جمله نقاط UTM و ...).
- مدارک مالکیت قانونی محل مورد تقاضای کشاورزی فراسرزمینی شامل:
  - سند رسمی مالکیت زمین مورد تایید سفارت جمهوری اسلامی ایران در کشور هدف
  - اجاره نامه رسمی غیر قابل فسخ به مدت حداقل یک سال با تایید سفارت جمهوری اسلامی ایران در آن کشور

تبصره ۱- مدارک باید به صورت برخط در سامانه اختصاصی کشاورزی فراسرزمینی بارگذاری شوند.

تبصره ۲- عقد قرارداد کشاورزی فراسرزمینی با متقاضیانی صورت می پذیرد که حداقل ۵۰ هزار تن محصول تولید و تحویل دهند.

ماده ۶: مراحل انجام کار صدور مجوز کشاورزی فراسرزمینی

- ۱- مراجعه متقاضی به سامانه مدیریت کشاورزی فراسرزمینی (سمک) و ارائه فرم درخواست (فرم شماره ۱) به همراه مدارک مورد نیاز ماده ۵ از طریق سامانه.
- ۲- ثبت درخواست، تشکیل پرونده و ارائه کد رهگیری به متقاضی توسط مدیرکل کشاورزی فراسرزمینی.
- ۳- بررسی و تطبیق مدارک و استعلامات با ضوابط و مقررات مربوطه توسط دبیرخانه کشاورزی فراسرزمینی
- ۴- ارائه مدارک و مستندات تکمیلی در صورت نیاز
- ۵- طرح موضوع درخواست اشخاص حقوقی و حقیقی در کمیته تایید صلاحیت حرفه ای و عمومی برای بررسی مدارک و تعیین امتیاز و اعلام کتبی رد یا اعطاء مجوز کشاورزی فراسرزمینی به متقاضی توسط مدیرکل کشاورزی فراسرزمینی
- ۶- در صورت منفی بودن پاسخ، مدیرکل کشاورزی فراسرزمینی موظف است مراتب را حداکثر طی ۱۰ روز کاری به صورت کتبی همراه با ذکر دلایل به متقاضی اعلام نماید.

ماده ۷: مدت اعتبار مجوز کشاورزی فراسرزمینی برای محصولات زراعی جو، ذرت، سویا، کلزا و آفتابگردان سه سال می باشد.

ماده ۸: مدیرکل کشاورزی فراسرزمینی موظف است در جهت تسریع و تسهیل انجام امور، اطلاعات مربوط به فرایند صدور مجوز کشاورزی فراسرزمینی را از طریق سامانه و سایر روش‌ها در اختیار عموم مردم قرار دهد.

ماده ۹: مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد.

ماده ۱۰: این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا بوده و کلیه ضوابط و مقررات مغایر با آن لغو و فاقد اعتبار می‌باشد.

ماده ۱۱: این دستورالعمل در یازده (۱۱) ماده و پنج (۵) تبصره تدوین شده است.

بخش دوم

بسته سیاستی – حمایتی کشاورزی فراسرزمینی

بسته سیاستی - حمایتی کشاورزی فراسرزمینی

این بسته سیاستی - حمایتی کشاورزی فراسرزمینی در اجرای آئین نامه کشت فراسرزمینی مصوبه شماره ۵۱۲۷۱/ت مورخ ۱۳۹۵/۱/۲۹ هیات دولت، بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و آئین نامه اجرایی بند (م) تبصره (۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور مصوبه شماره ۸۶۹۴۶ /ت /۵۹۱۶۷ هـ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ هیئت وزیران تدوین شد.

ماده ۱- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با همکاری بخش خصوصی با رعایت قوانین و مقررات نسبت به تنظیم و ارائه مشوق ها و حمایت ها به متقاضیان کشت فراسرزمینی از جمله موارد زیر اقدام نماید

الف) ایجاد پنجره واحد صدور مجوز کشاورزی فراسرزمینی

ب) تعیین ضوابط صلاحیت عمومی و حرفه ای متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی

ج) خرید محصولات و یا تولید قراردادی در شرایط رقابتی در مورد محصولات مورد نیاز دارای اولویت از طریق شرکت های دولتی که توان پرداخت تضامین لازم را برای تحویل محصول از طریق پوشش ریسک تولید تا تحویل در مرز را دارند

تبصره ۱- نظام یا نوع قرارداد، نحوه پرداخت ها، تسویه حساب، نوع پرداخت ریالی و ارزی، تضامین لازم برای تحویل نوع و مقدار محصول و جبران ضرر و زیان احتمالی و یا کالاهای جایگزین در فرم قرارداد با نظارت معاونت توسعه بازرگانی بین خریدار و فروشنده درج گردد.

تبصره ۲- نوع محصولات کشاورزی و دامی عبارتند از ذرت، جو، سویا و دانه های روغنی و میزان محصولات مورد نیاز را وزارت جهاد کشاورزی تعیین می کند.

د) انجام پشتیبانی، ارائه اطلاعات و مشاوره های لازم به متقاضی

ماده ۲- شرکت پشتیبانی امور دام کشور و شرکت بازرگانی دولتی ایران مکلفند با هماهنگی دفتر کشاورزی فراسرزمینی واردات محصولات کشاورزی و دامی توسط شرکت های ذی صلاح دولتی و غیردولتی، شرکتهای فعال در حوزه کشاورزی فراسرزمینی را در شرایط مساوی در اولویت خرید یا در قالب کشاورزی قراردادی قراردهند.

تبصره ۳- شرایط مساوی براساس مجموع ارزش گمرکی سیف (CIF) در زمان دریافت محصول در بندر و در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تعیین می شود.

تبصره ۴- کلیه شرکت ها در صورت داشتن شرائط زیر و در چارچوب قوانین و مقررات مربوط می توانند از مزایای این آئین نامه برخوردار شوند :

الف- شرکت در ایران تشکیل شده و مرکز اصلی آن در ایران باشد.

ب- شرکت ایرانی می بایست در حوزه کشاورزی در خارج از کشور فعال و تولید کننده محصول مورد معامله با تائید نمایندگی ایران در خارج از کشور باشد.

ج- شرکت ایرانی موظف به رعایت کلیه استاندارد های سازمان استاندارد ،سازمان غذا و دارو ،گیاهپزشکی و قرنطینه گیاهی مطابق با دستورالعملهای مصوب به هنگام واردات محصولات کشاورزی به کشور می باشد.

ماده ۳- این بسته سیاستی و حمایتی صرفا شامل متقاضیانی می شود که صلاحیت حرفه ای آنها تایید شده باشد و با شرکت های تابعه وزارت جهاد کشاورزی جهت تامین اهداف کشاورزی فراسرزمینی دارای قرارداد باشند.

ماده ۴- این بسته سیاستی و حمایتی کشاورزی فراسرزمینی شامل ۴ ماده و ۴ تبصره می باشد.

بخش سوم

فرآیندهای تأیید صلاحیت متقاضیان کشاورزی

فراسرزمینی

- ضوابط انتخاب متقاضیان حقوقی برای کشاورزی فراسرزمینی
- کمیته تأیید صلاحیت برای تعیین صلاحیت عمومی و حرفه‌ای متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی
- فرآیند انتخاب متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی

ضوابط انتخاب اشخاص حقوقی برای کشاورزی فراسرزمینی

الف - ویژگیهای مورد نظر برای انتخاب متقاضی کشاورزی فراسرزمینی:

- امکان بهره مندی همزمان از دانش، سرمایه و تجربه مکفی برای کشاورزی فراسرزمینی
- شناخت کامل از قوانین خرید، فروش، اجاره زمین و واردات و صادرات محصولات و عوامل تولید از کشور هدف
- برخوردار از صلاحیت و مقبولیت عمومی و حسن شهرت

ب - کمیته تعیین صلاحیت عمومی و حرفه‌ای متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی

به منظور انتخاب متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی، کمیته‌ای با ترکیب ذیل مستقر در معاونت توسعه بازرگانی تشکیل می‌شود تا با بررسی مشخصات عمومی و اختصاصی ثبت نام کنندگان در سامانه پنجره واحد کشاورزی فراسرزمینی و ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای، متقاضیان حقیقی و حقوقی کشاورزی فراسرزمینی را انتخاب و به معاونت توسعه بازرگانی جهت معرفی به شرکت پشتیبانی امور دام و شرکت بازرگانی دولتی ایران (GTC) جهت عقد قرارداد معرفی کند.

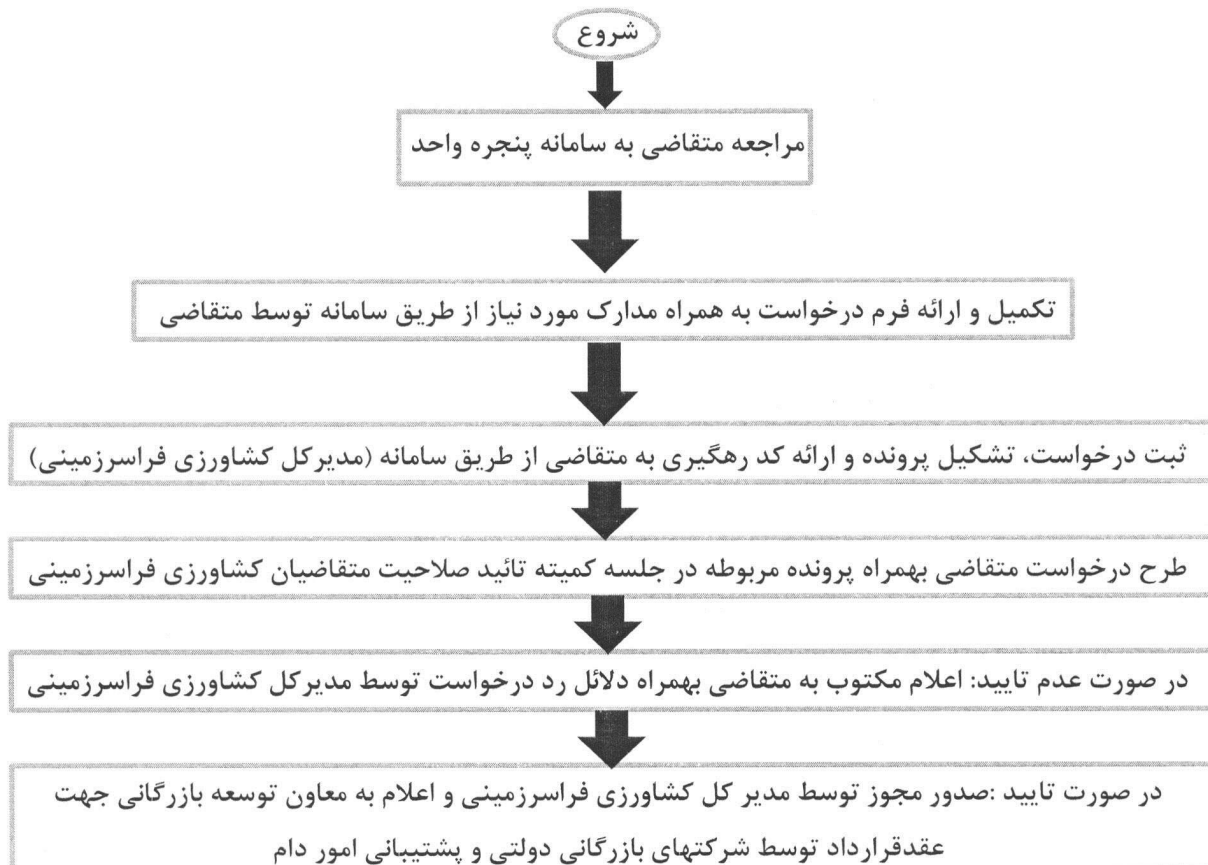
- مدیرکل کشاورزی فراسرزمینی کمیته تأیید صلاحیت را تشکیل می‌دهد.

اعضای کمیته تعیین صلاحیت عمومی و حرفه‌ای عبارتند از:

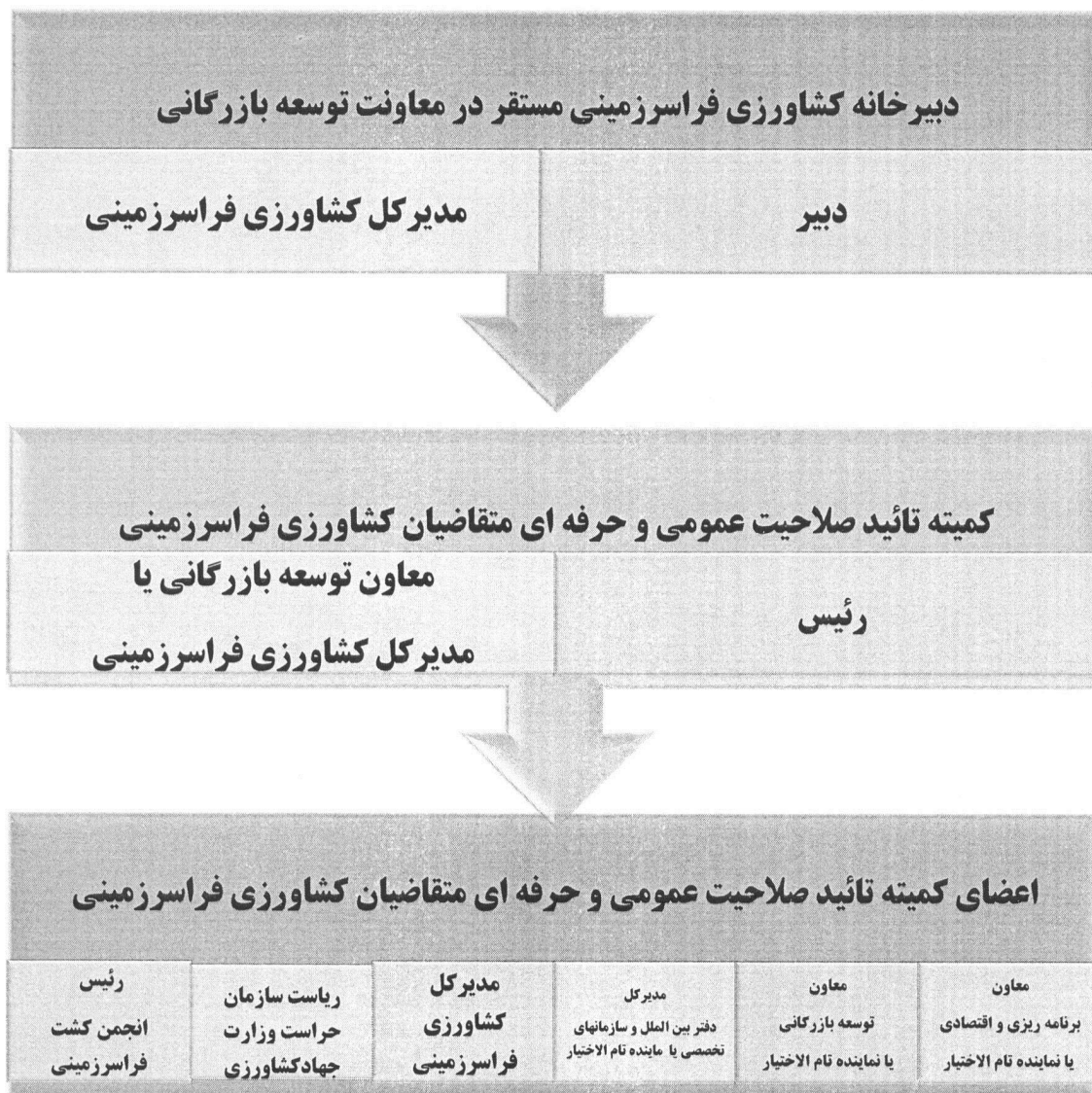
- ۱- معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی یا نماینده تام‌الاختیار
- ۲- معاون توسعه بازرگانی یا نماینده تام‌الاختیار
- ۳- مدیر کل امور بین‌الملل و سازمان‌های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی یا نماینده تام‌الاختیار
- ۴- رئیس انجمن کشت فراسرزمینی
- ۵- رئیس سازمان حراست وزارت جهاد کشاورزی

فرآیند انتخاب متقاضیان کشاورزی فراسرزمینی:

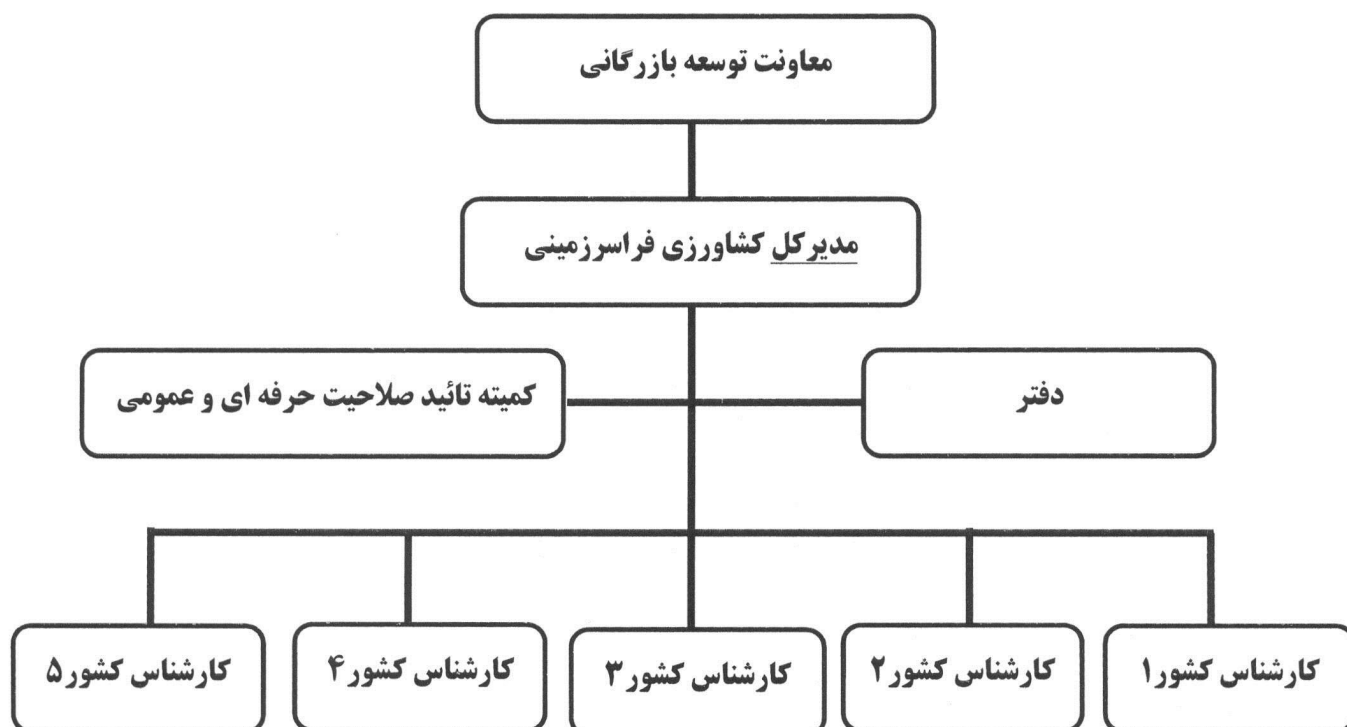
نمودار فرآیند صدور مجوز کشاورزی فراسرزمینی

فلوچارت ساختار سازمانی کشاورزی فراسرزمینی

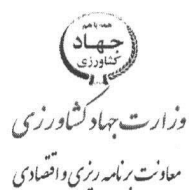

ساختار و نمودار سازمانی دفتر کشاورزی فراسرزمینی

بخش چهارم

فرم‌های مورد عمل

شماره: .....

تاریخ: .....

فرم شماره ۱: ثبت تقاضای کشاورزی فراسرزمینی

اینجانب ..... با شماره ملی ..... شرکت ..... با شماره ثبت ..... ساکن/مقیم ..... شماره .....
تماس ثابت/همراه ..... و شماره دورنگار ..... ضمن تکمیل فرم شماره ۲ ارزیابی
صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقوقی (پیوست) و ثبت و ارسال مدارک و مستندات مورد نیاز در سامانه پنجره واحد
کشاورزی فراسرزمینی، تقاضای کشت /تولید محصولات ..... در سطح /تعداد .....
هکتار /راس/قطعه در کشور ..... برای سال زراعی ..... تحویل در ..... را
دارم .

خواهشمند است، اقدامات لازم برای بررسی تقاضا معمول و نتیجه به اینجانب اعلام گردد.

امضاء : .....

فرم شماره ۲: ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقوقی

نام متقاضی:							
ردیف	عنوان شاخص (توانایی‌های متقاضی شخصیت حقوقی)	معیار	C=۱	B=۲	A=۳	امتیاز	ضریب
۱	سابقه فعالیت (ثبتي)	سال	کمتر از ۲	۱-۱۰	بیش از ۱۰		۱
۲	نوع شرکت / شخص	ماهیت	شخصی	محدود / سهامی خاص	سهامی عام		۲
۳	سرمایه ثبتی شرکت	میلیارد ریال	کمتر از ۱۰	۱۰-۱۰۰	بیش از ۱۰۰		۴
۴	گردش مالی شرکت	میلیارد ریال	۱۰۰	۱۰۰۰-۱۰۰۰۰	بیش از ۱۰۰۰۰		۳
۵	سهم کشاورزی از گردش مالی	میلیارد ریال	۵۰-۱۰۰	۱۰۰۰-۱۰۰۰۰	بیش از ۱۰۰۰۰		۷
۶	سرمایه نقد (قابلیت نقدینگی)	میلیارد ریال	۵۰۰-۱۰۰	۱۰۰۰-۵۰۰۰	بیش از ۱۰۰۰۰		۳۰
۷	سرمایه غیر نقد (جهت تضمین احتمالی)	میلیارد ریال	۵۰۰-۱۰۰	۱۰۰۰-۵۰۰۰	بیش از ۱۰۰۰۰		۱۵
۸	ثبت دفتر نمایندگی داخل کشور	دفتر	۰	۱	بیش از ۱		۱۰
۹	ثبت دفاتر نمایندگی در خارج از کشور	دفتر	۰	۱	بیش از ۱		۶
۱۰	سابقه کار در عرصه تولید و تجارت بین الملل در بخش کشاورزی	سال	۲	۵-۲	بیش از ۵		۱۵
۱۱	متخصصین تولید، تجارت و فرآوری کشاورزی در عرصه بین الملل	نفر	۱	۳-۱	بیش از ۳		۷
۱۲	مشاور حقوقی و ارتباطات بین الملل	نفر	۰	۱	بیش از ۱		۵
۱۳	عضویت در مجامع صنفی و تخصصی	تعداد	۰	۱	بیش از ۱		۵
۱۴	سطح زیرکشت محصولات اساسی	هکتار	۶۰	۱۲۰	بیش از ۱۲۰		۲۰
۱۵	میزان تولید محصولات زراعی	تن	۶۰۰	۱۲۰۰	بیش از ۱۲۰۰		۲۰
	جمع						۱۵۰
متقاضی که مجموعه نمرات ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای آن کمتر از ۲۲۵ گردد امکان کشت فراسرزمینی ندارد.							